

10-årsjubileum

2006–2016

.....

Avgifterna

på fondmarknaden
2016

Innehåll

sid 3 Trender – tio år av fondsparande

sid 4 Sammanfattning

sid 7 Svenskarnas sparande i fonder

sid 9 Antalet fonder

sid 10 Utvecklingen av fondavgifterna per kategori

sid 10 Aktiefonder

sid 13 Räntefonder

sid 16 Blandfonder

sid 18 Alternativa investeringar

Hur utvecklas fondernas avgifter?

AMF Fonder har för tionde året i rad undersökt hur avgifterna på den svenska fondmarknaden utvecklas. Syftet med denna rapport är att öka förståelsen för hur viktigt låga fondavgifter är vid långsiktigt sparande.

Vid frågor om rapporten:

Per Wiklund,
Administrativ chef AMF Fonder, 08-696 30 13

Undrar du över något?

020-696 320 (vard 8-18)

info@amf.se

amf.se/fonder

Trender

– tio år av fondsparande

10-årsjubileum

2006–2016

.....

- Antalet fonder som är tillgängliga för svenska sparare har ökat med **över 160 procent!**
- **Avgifterna på aktiefonder har pressats nedåt**, trots att dyrare utländska aktörer blivit tillgängliga.
- **Svenskarna sparar aktivt i billigare aktiefonder idag** jämfört med tio år sedan. År 2006 var genomsnittliga förvaltningsavgiften för Sverigeregistrerade aktiefonder 1,33 procent och kapitalviktat* 1,23 procent, det vill säga en skillnad på 0,10 procentenheter. År 2016 är motsvarande siffror 1,28 procent mot 0,93 procent, vilket innebär en skillnad på 0,35 procentenheter.
- Utbudet på **räntefonder har nästan tredubblats över tio år**. Det är främst specialinriktade räntefonder som kostar mer än vanliga räntefonder (korta och långa räntebärande obligationsfonder). Till exempel High Yield, realobligationer, företagsobligationer och så vidare.
- **Blandfonderna har mer än tredubblats och blivit allt dyrare**. Främst har det tillkommit fonder som innehåller aktiv allokeringshjälp, vilka ofta benämns med namn som "allokering", "strategi", "offensiv" med mera.
- Alternativa **investeringsfonder har mer än femfaldigats** i antal.

* Kapitalviktat genomsnitt innebär att fondernas avgifter viktas i förhållande till hur mycket som investerats i dem.

Sammanfattning

- Svenska sparare väljer fonder med lägre avgifter (trots att fonderna blir dyrare).
- Inom den stora kategorin aktiefonder är genomsnittlig Årlig avgift 1,71 procent (i fjol 1,70 procent).
- Inom kategorin räntefonder är genomsnittlig Årlig avgift 1,04 procent (i fjol 1,00 procent)..
- Genomsnittlig Årlig avgift för blandfonder har ökat till 1,54 procent från 1,47 procent 2015.
- Spararna väljer fortsatt fonder med lägre avgifter. Den kapitalviktade förvaltningsavgiften för Sverigeregistrerade aktiefonder är 0,93 procent, jämfört med genomsnittliga förvaltningsavgiften som är 1,28 procent.
- Spararna väljer även blandfonder med lägre avgifter. Den kapitalviktade snittavgiften för blandfonder är 0,97 procent jämfört med genomsnittliga förvaltningsavgiften som är 1,22 procent.

OM RAPPORTEN

AMF Fonder gör för tionde året i rad en rapport om avgifterna på den svenska fondmarknaden. Underlaget är framtaget av Morningstar på uppdrag av AMF Fonder. Den studerade tidsperioden sträcker sig från 31 december 2006 till 31 december 2016. Rapporten omfattar 5 895 fonder. Per den 31 december 2016 är antalet fonder 3 332 stycken, varav 2 008 aktiefonder, 659 räntefonder, 374 blandfonder och 291 fonder med alternativa investeringar. Alternativa investeringar omfattar hedgefonder, trygghets/garantifonder, råvaror och konvertibler. Inom kategorin blandfonder har vi även brutit ut underkategorin fond-i-fonder.

I studien har måtten genomsnittlig Förvaltningsavgift, Årlig avgift och Normanbelopp använts. Förvaltningsavgift har använts för att beskriva avgiftsutvecklingen historiskt då det finns flest år av fondstatistik utifrån det avgiftsbegreppet. Måttet Förvaltningsavgift är ett rakt medelvärde av samtliga undersökta fondavgifter och delas upp per fondkategori.

Begränsningar

- Rapporten tar inte hänsyn till de eventuella rabatter på fondavgifter som förekommer inom till exempel premiepensionssystemet.
- Rapporten omfattar inte svenska och utländska fonder med insättningskrav som överstiger 100 000 kronor.
- Utfallen i prestationsbaserade avgifter som kan förekomma på fondmarknaden omfattas inte i begreppet Årlig avgift. Det innebär att det faktiska avgiftsuttaget i fonder kan vara högre än vad rapporten visar.

Tabell 1. Genomsnittliga avgifter per fondkategori, per 31 december respektive år

AKTIEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Förvaltningsavgift, %	1,53	1,55	1,56	1,55	1,54	1,55	1,50	1,47	1,43	1,43	1,44
Årlig avgift, %							1,83	1,76	1,71	1,70	1,71
Normanbelopp, kr							15364	14 816	14 423	14 344	14 423
RÄNTEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Förvaltningsavgift, %	0,72	0,72	0,75	0,77	0,77	0,81	0,87	0,91	0,84	0,87	0,85
Årlig avgift, %							1,06	1,06	0,99	1,00	1,04
Normanbelopp, kr							7 037	7 037	6 590	6 654	6 909
BLANDFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Förvaltningsavgift, %	1,09	1,13	1,14	1,19	1,20	1,26	1,29	1,36	1,34	1,30	1,31
Årlig avgift, %							1,58	1,66	1,56	1,47	1,54
Normanbelopp, kr							11 740	12 297	11 600	10 968	11 460
ALTERNATIVA INVESTERINGAR	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Förvaltningsavgift, %	1,01	1,06	1,14	1,27	1,28	1,34	1,31	1,30	1,22	1,27	1,24
Årlig avgift, %							1,73	1,70	1,58	1,62	1,58
Normanbelopp, kr							14 580	14 344	13 393	13 711	13 393
TOTALT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Förvaltningsavgift, %	1,33	1,37	1,39	1,39	1,38	1,39	1,36	1,34	1,28	1,29	1,29
Årlig avgift, %							1,67	1,61	1,54	1,53	1,55

Mer om
aktiefonder
sid 10–12Mer om
räntefonder
sid 13–15Mer om
blandfonder
sid 16–17Mer om
alternativa
investeringar
sid 18–20

Förvaltningsavgift

Förvaltningsavgift är den avgift som fondbolaget redovisar för sin förvaltning, administration, information och marknadsföring.

Årlig avgift

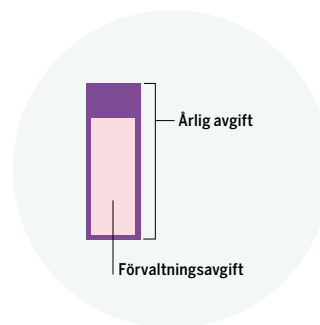
Årlig avgift omfattar fler kostnader än begreppet Förvaltningsavgift. Det omfattar något förenklat samtliga kostnader utom fondens transaktionskostnader. Årlig avgift är en utveckling av begreppet Total Expense Ratio, (TER).

Årlig avgift är ett standardiserat mått framtaget för att förtydliga kundens verkliga fondkostnader och för att det ska vara enklare att jämföra kostnader för fonder i hela Europa.

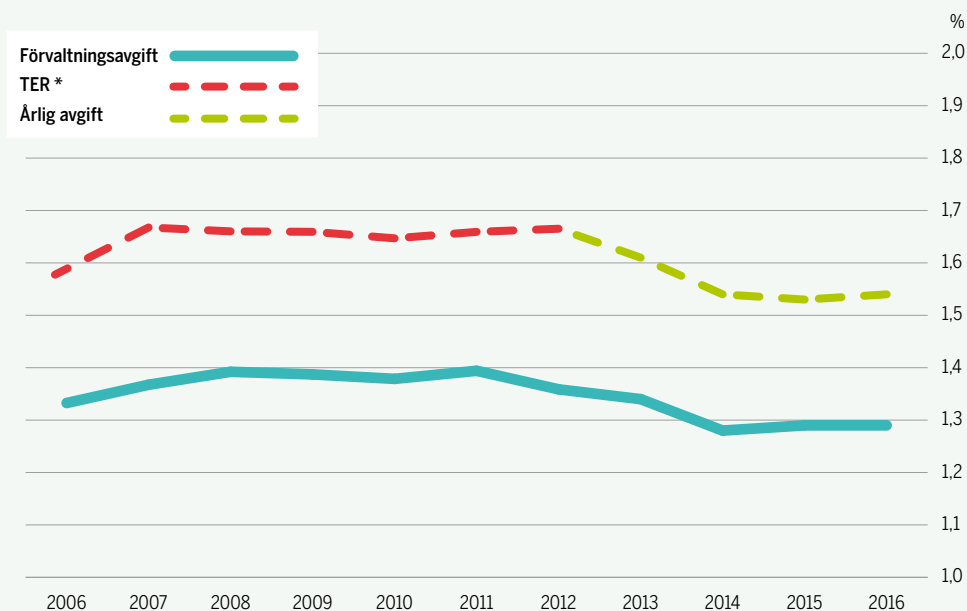
Normanbelopp

Normanbelopp är ett räkneexempel som ger en prognos för den sammanlagda kostnaden i fonden för ett sparande på 1 000 kronor per månad i tio år.

Nyckeltalet beräknas som skillnaden mellan det resultat som skulle kunna uppnås om sparandet fick växa helt utan avgifter och det faktiska belopp som spararen får ut efter tio år. Avgifterna baseras på fondernas genomsnittliga kostnader mätt som Årlig Avgift. Avkastningen antas vara 2 procent för en räntefond, 4 procent för en blandfond och 6 procent för en aktiefond.

Graf 1. Genomsnittliga Förvaltningsavgifter per 31 december respektive år och Årlig avgift från och med 2012 (procent).

* Årlig avgift redovisas från och med 2012, under perioden 2006–2011 redovisas TER (Total Expense Ratio).

Måttet *Årlig avgift* tydliggör kundens verkliga avgiftsnivå och innehåller fler kostnadsposter än måttet *Förvaltningsavgift*.

Avgiftsutvecklingen – övergripande trender

Den övergripande trenden är att förvaltningsavgifterna har stabiliserats de senaste åren.

Främsta orsak är att förvaltningsavgifterna inom den stora kategorin aktiefonder återfinns på 1,44 procent (i fjol 1,43) och Årlig avgift på 1,71 procent (1,70). Det beror främst på den stora andelen utländska aktiefonder, som generellt har högre avgifter. Förvaltningsavgiften för Sverigeregistrerade aktiefonder, där merparten av hushållens kapital är placerat, är kvar på 1,28 procent (1,28).

Spararna väljer fonder med lägre avgifter. Kapitalviktat, när hänsyn tas till hur stor förmögenheten är i varje fond, är förvaltningsavgiften för Sverigeregistrerade aktiefonder 0,93 procent.

För blandfonder bröts 2016 den tvååriga trenden med minskande avgifter och de genomsnittliga förvaltningsavgifterna ökade under 2016 från 1,47 procent till 1,54 procent. Spararna väljer även blandfonder med lägre avgifter. Den kapitalviktade förvaltningsavgiften för Sverigeregistrerade blandfonder är 0,97 procent.

De låga räntorna tillsammans med starka aktiemarknader förklarar sannolikt att nysparandet främst ökade i aktie- och blandfonder under 2016.

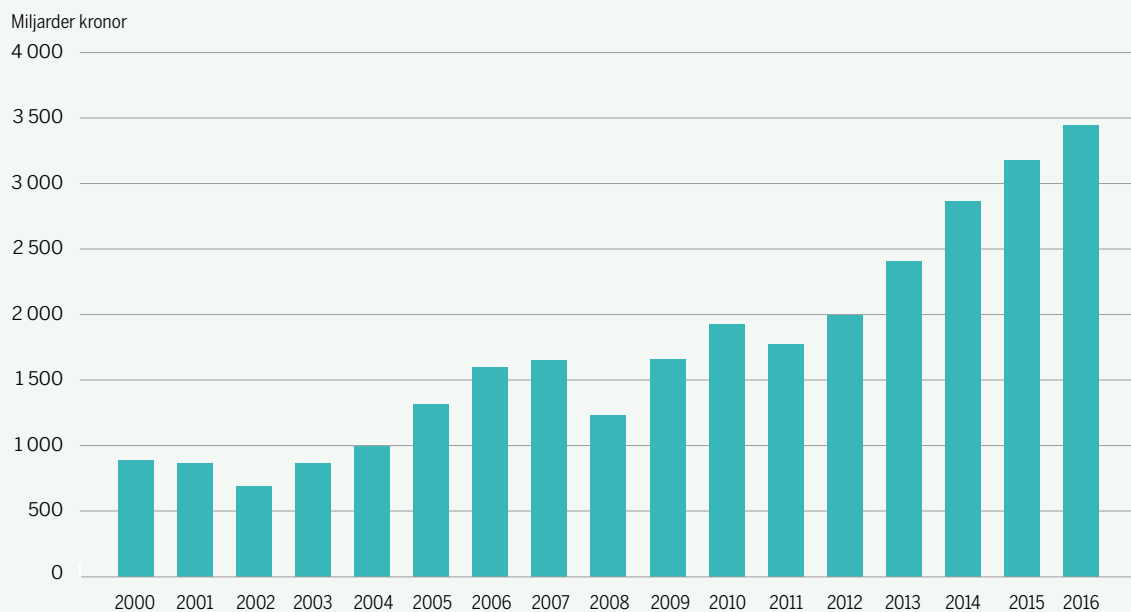
Utländska fonder har fortsatt högre avgifter generellt än svenska fonder. Genom att jämföra det mer utförliga avgiftsmåttet Årlig avgift med Förvaltningsavgift synliggörs att det är högre dolda avgifter bland utländska än bland svenska fonder.

Svenskarnas sparande i fonder

Kapitalet som förvaltas i fonderna har stigit kraftigt det senaste decenniet. Utvecklingen av fondförmögenheten påverkas av nysparande och rörelserna på världens finansmarknader.

Vid utgången av 2016 uppgick den totala fondförmögenheten till 3 449 miljarder kronor enligt statistik från Fondbolagens förening. Det är en ökning med över 11 procent, eller 360 miljarder kronor. Intresset för aktie- och blandfonder var stort under 2016. Av det totala nysparandet gick netto närmare 47 miljarder kronor till aktiefonder, 24 miljarder kronor till blandfonder jämfört med nettoutflöden på cirka 14 miljarder kronor från övriga fondkategorier.

Graf 2. Utveckling av fondförmögenheten t.o.m. 31 december 2016

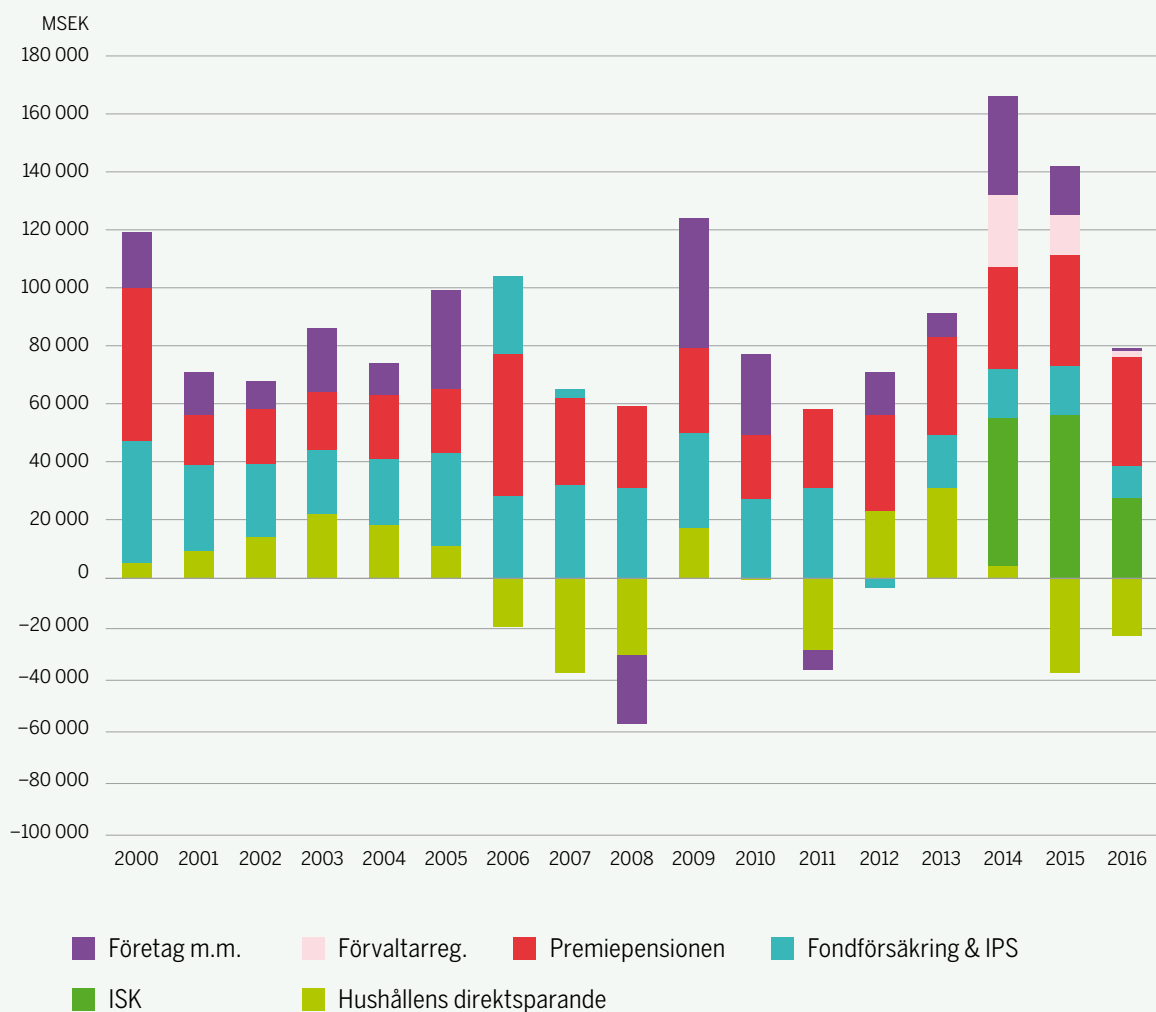

Källa: Fondbolagens förening

Enligt statistik från Fondbolagens förening bidrog positivt nettosparande med 52 miljarder under 2016 och värdeökning med 308 miljarder kronor, vilket är påtagligt högre än 2015 då värdeökningen bidrog med 150 miljarder kronor.

Under 2016 fortsatte trenden med att hushållen väljer att fonspara via investerings-sparkonto (ISK). Nettosparandet via ISK ökade med 27 miljarder kronor samtidigt som hushållens direktsparende i fonder minskade med 24 miljarder kronor.

Graf 3. Nettosparandet i fonder (MSEK) per kategori 2000–2016

(ISK ingår i Hushållens direktsparende 2012–2013)

Källa: Fondbolagens förening

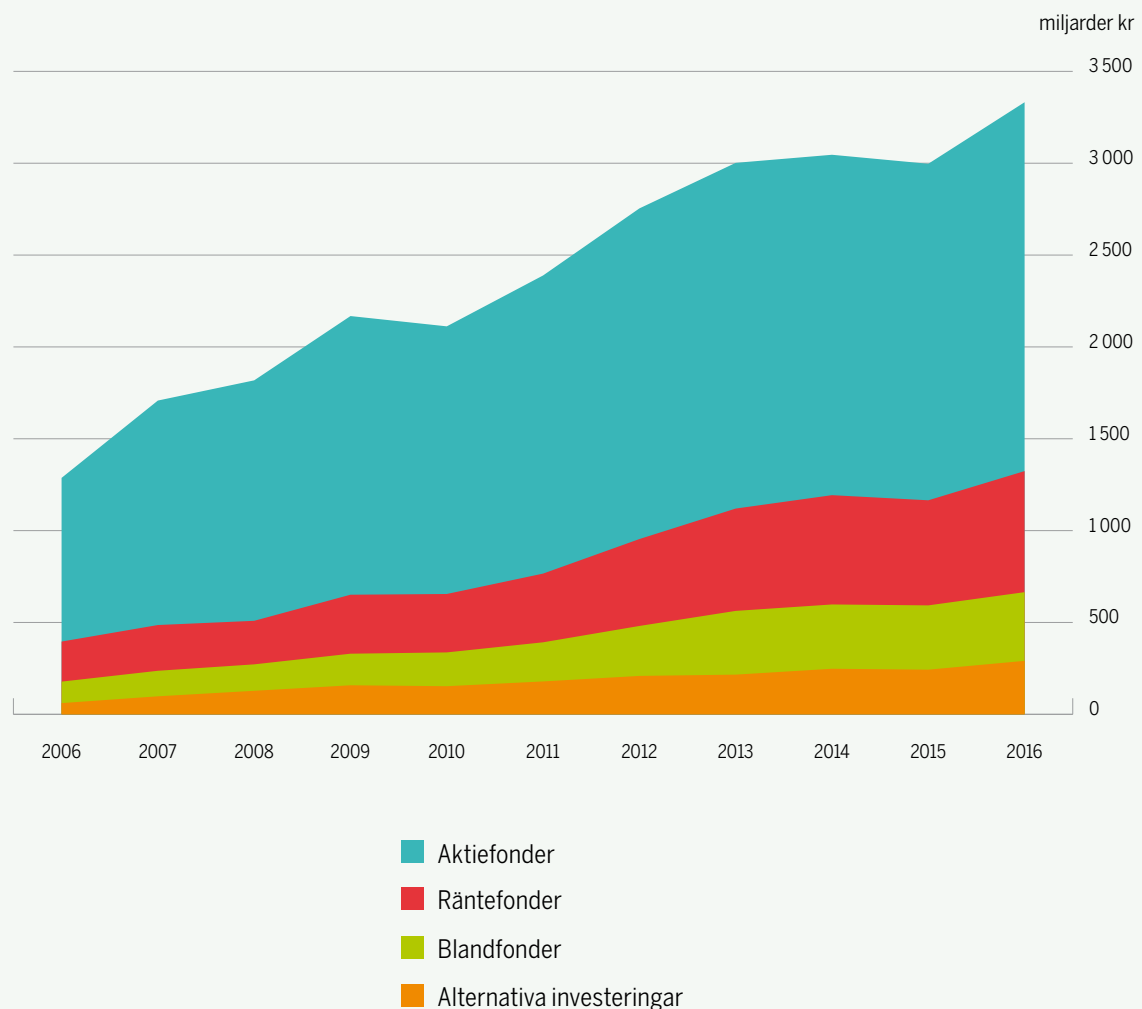
➔ **Svenskarna spar alltmer i fonder.
Framförallt kategorin ISK växer.**

Antalet fonder

Antalet fonder tillgängliga för svenska privatsparare har ökat kraftigt sedan år 2006. De senaste åren har utbudet ökat netto med 335 fonder under 2016 för att uppgå till 3 332 fonder vid utgången av året.

Antalet aktiefonder har under åren 2006–2016 stigit från 891 till 2 008, en ökning med 1 117 fonder. Antalet räntefonder har stigit från 218 till 659 under åren 2006–2016 och antalet blandfonder har stigit från 117 till 374. Fonder inom kategorin Alternativa investeringar har sedan 2006 stigit från 61 till 291.

Graf 4. Utveckling av antalet fonder per kategori 2006–2016

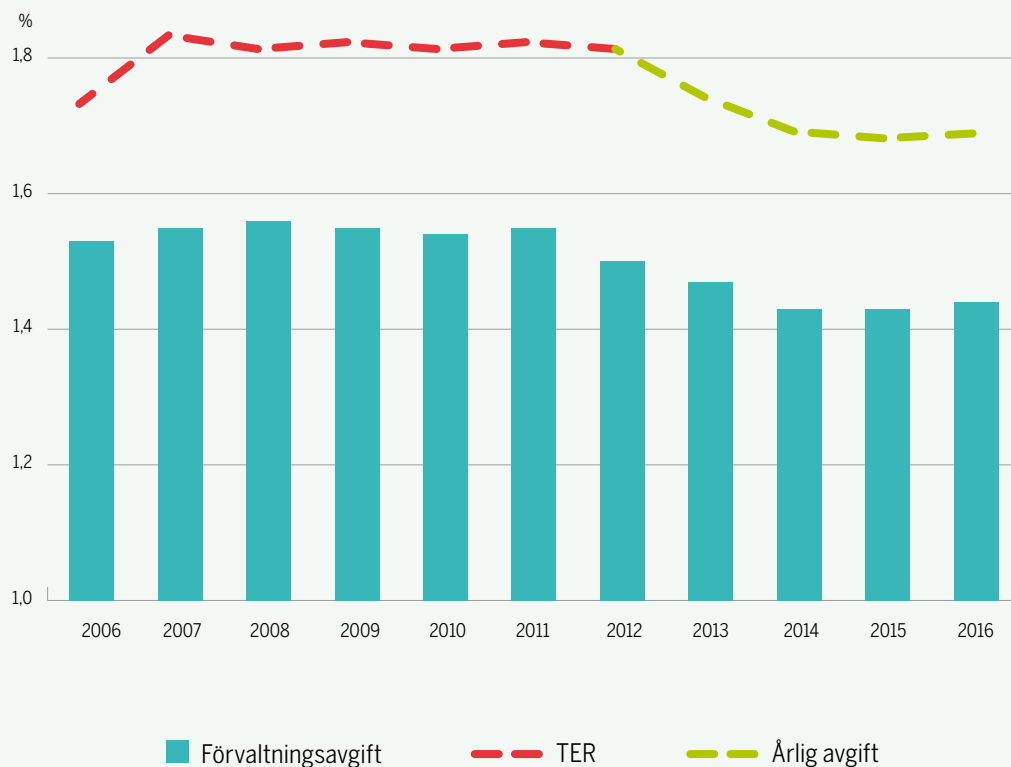
➔ **Fondutbudet ökar år för år, främst inom kategorin aktiefonder.**

Utvecklingen av fondavgifterna per kategori

AKTIEFONDER

Aktiefonder är den största fondkategorin, både sett till antalet fonder och fondförmögenhet. Under 2016 har den genomsnittliga förvaltningsavgiften ökat något till 1,44 procent vilket är 0,01 procent högre än den lägsta nivån under perioden 2006–2016 (graf 5). Svenska aktieindexfonder är den kategori av aktiefonder där avgifterna är lägst och från föregående år oförändrade, i snitt 0,34 procent. Avgiftsintervallet är brett, från noll procent för den billigaste indexfonden till 3,10 procent för de dyraste aktivt förvaltade fonderna. Avgiftsnivån verkar ha nått en ny nivå där trenden med sjunkande avgifter har planat ut.

Graf 5. Utveckling av genomsnittliga avgifter för aktiefonder under perioden 2006–2016

Årlig avgift uppgick under 2016 till 1,71 procent vilket är 0,27 procentenheter högre än Förvaltningsavgiften. Differensen är avsevärt högre bland de utländska fonderna jämfört med svenska fonder (tabell 2).

Tabell 2. Genomsnittliga avgifter aktiefonder (%) per 31 december respektive år samt Årlig avgift och antal fonder 2016

SVENSKA AKTIEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltnings- avgift, %	1,26	1,28	1,28	1,27	1,28	1,22	1,17	1,13	1,15	1,15	1,17		183
Årlig avgift, %							1,21	1,17	1,17	1,19	1,21	+0,03	
varav svenska aktieindex- fonder	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltnings- avgift, %	0,42	0,43	0,43	0,43	0,43	0,41	0,44	0,40	0,39	0,34	0,34		26
Årlig avgift, %							0,46	0,41	0,41	0,34	0,34	+0,00	
UTLÄNDSKA AKTIEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltnings- avgift, %	1,58	1,59	1,59	1,58	1,58	1,59	1,54	1,50	1,44	1,45	1,47		1 825
Årlig avgift, %							1,89	1,82	1,78	1,77	1,76	+0,29	
TOTALT AKTIEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltnings- avgift, %	1,53	1,55	1,56	1,55	1,54	1,55	1,50	1,47	1,43	1,43	1,44		2 008
Årlig avgift, %							1,83	1,76	1,71	1,70	1,71	+0,26	

Sverigeregistrerade aktiefonder – Kapitalviktade Förvaltningsavgifter

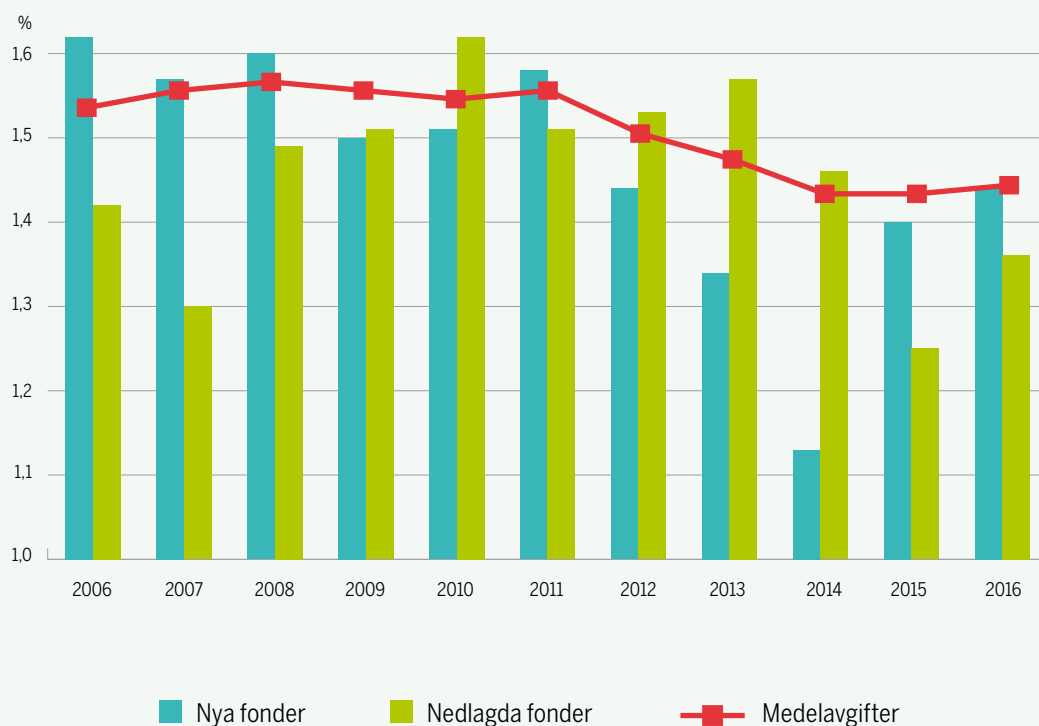
Måttet Kapitalviktade Förvaltningsavgifter visar vilka fonder spararna faktiskt har valt då hänsyn tas till hur stor förmögenheten i varje fond är jämfört med den totala fondförmögenheten för respektive fondkategori. Majoriteten av hushållens kapital är placerat i Sverigeregistrerade fonder. De kapitalviktade förvaltningsavgifterna (tabell 3) på Sverigeregistrerade aktiefonder är lägre än de oviktade avgifterna för såväl svenska som utländska aktiefonder. Detta tyder på att billigare fonder har valts. I genomsnitt har en Sverigeregistrerad aktiefond en förvaltningsavgift på 1,28 procent, oförändrat jämfört med 2015. Kapitalviktat har svenskar placerat sina pengar i fonder som i genomsnitt har avgiften 0,93 procent, jämfört med 0,87 procent 2015. För aktieindexfonder är motsvarande kapitalviktade förvaltningsavgift i genomsnitt 0,33 procent.

Tabell 3. Genomsnittliga och kapitalviktade Förvaltningsavgifter (%) aktiefonder per 31 december 2016

	Genomsnittliga förvaltnings- avgifter 2016	Sverigeregistrerade aktiefonder	
		Genomsnittlig Förvaltningsavgift	Kapitalviktad Förvaltningsavgift
Aktiefonder svenska	1,17	1,13	0,98
varav svenska aktieindexfonder	0,34	0,33	0,33
Aktiefonder utländska	1,47	1,37	0,90
Aktiefonder, totalt	1,44	1,28	0,93

Under 2016 ökade utbudet av aktiefonder netto med 193 fonder. Nedan visas avgifterna på nya respektive nedlagda fonder. Ingen tydlig avgiftstrend kan urskiljas totalt under hela mätperioden men under 2016 har nya fonder med högre avgifter lanserats och mindre dyra fonder lagts ner. Förvaltningsavgiften är dock fortsatt på en låg genomsnittlig nivå (jämfört med tidigare år). Nya fonders genomsnittliga förvaltningsavgift uppgick till 1,44 procent och nedlagda fonders till 1,36 procent (graf 6).

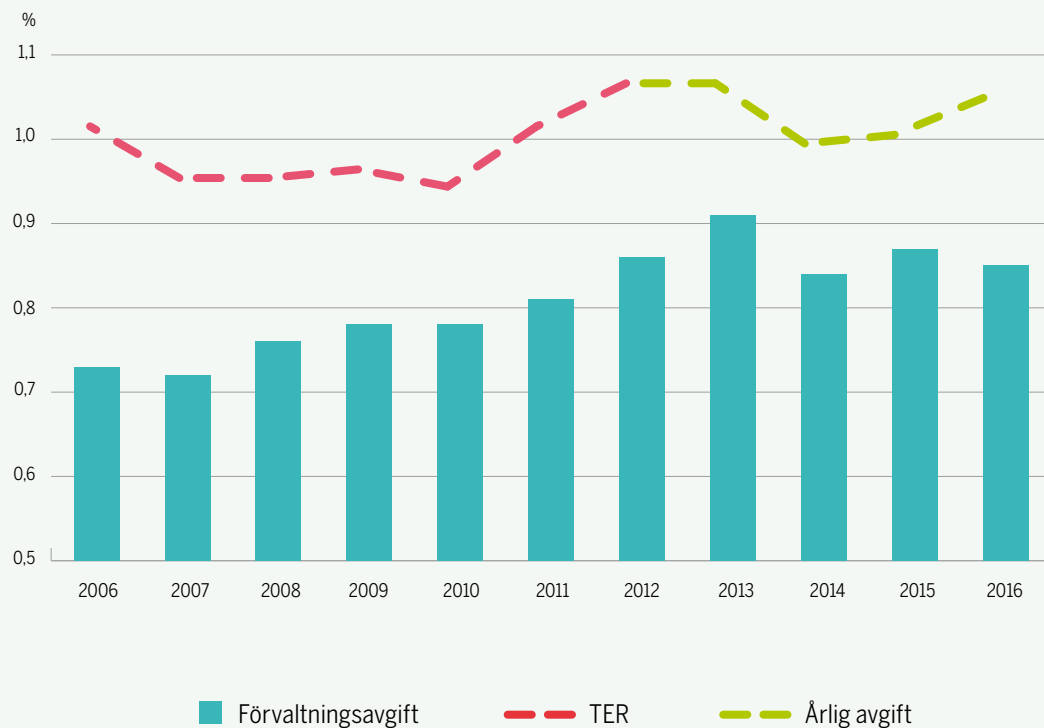
Graf 6. Utveckling Förvaltningsavgift nya och nedlagda aktiefonder (%) under perioden 2006–2016

RÄNTEFONDER

År 2016 var Årlig avgift 1,04 procent vilket är 0,19 procentenheter högre än Förvaltningsavgiften. Genomsnittliga förvaltningsavgiften för räntefonder sjönk till 0,85 procent, (graf 7). Avgifterna på räntefonderna i rapporten varierar från noll procent för svenska penningmarknadsfonder till 3,0 procent för vissa utländska räntefonder.

Graf 7. Utveckling av avgifter för räntefonder under perioden 2006–2016

Av totalt 572 räntefonder är 408 utländska, vilka i genomsnitt är dyrare än de svenska. Differensen mellan Årlig avgift och Förvaltningsavgift är också avsevärt högre bland utländska räntefonder jämfört med svenska räntefonder.

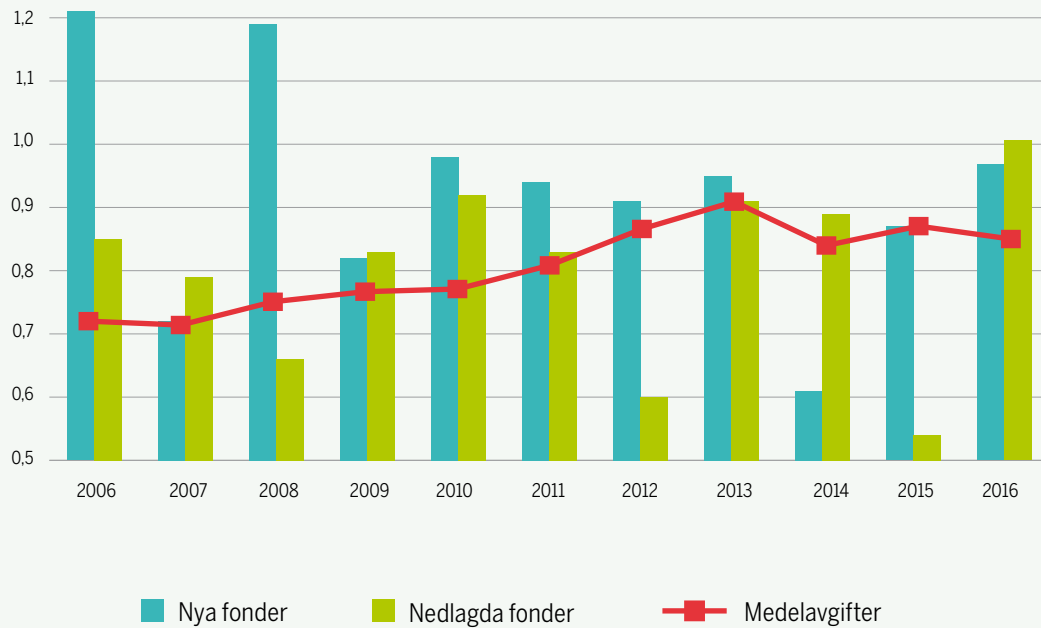
För utländska räntefonder, som är den största kategorin, sjönk förvaltningsavgifterna i snitt till 0,94 procent.

Tabell 4. Genomsnittliga avgifter räntefonder (%) per 31 december respektive år samt Årlig avgift och antal fonder 2016

SVENSKA RÄNTEFONDER, penningmarknad	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,49	0,48	0,45	0,43	0,44	0,37	0,37	0,37	0,28	0,30	0,30		18
Årlig avgift, %							0,40	0,38	0,26	0,19	0,22	-0,08	
SVENSKA RÄNTEFONDER, medellånga	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,72	0,64	0,64	0,59	0,59	0,57	0,56	0,54	0,52	0,50	0,45		11
Årlig avgift, %							0,62	0,59	0,54	0,45	0,41	-0,04	
SVENSKA RÄNTEFONDER, långa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,60	0,62	0,63	0,62	0,64	0,60	0,60	0,64	0,66	0,53	0,51		42
Årlig avgift, %							0,67	0,71	0,66	0,48	0,49	-0,01	
SVENSKA RÄNTEFONDER, övriga (real HY)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,60	0,60	0,62	0,76	0,74	0,75	0,82	0,88	0,87	0,71	0,67		80
Årlig avgift, %							0,95	1,04	1,04	0,78	0,78	+0,04	
UTLÄNDSKA RÄNTEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,83	0,82	0,89	0,89	0,90	0,95	0,99	1,04	0,93	0,97	0,94		508
Årlig avgift, %							1,24	1,22	1,13	1,15	1,19	+0,25	
TOTALT RÄNTEFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	0,72	0,72	0,75	0,77	0,77	0,81	0,87	0,91	0,84	0,87	0,85		659
Årlig avgift, %							1,06	1,06	0,99	1,00	1,04	+0,19	

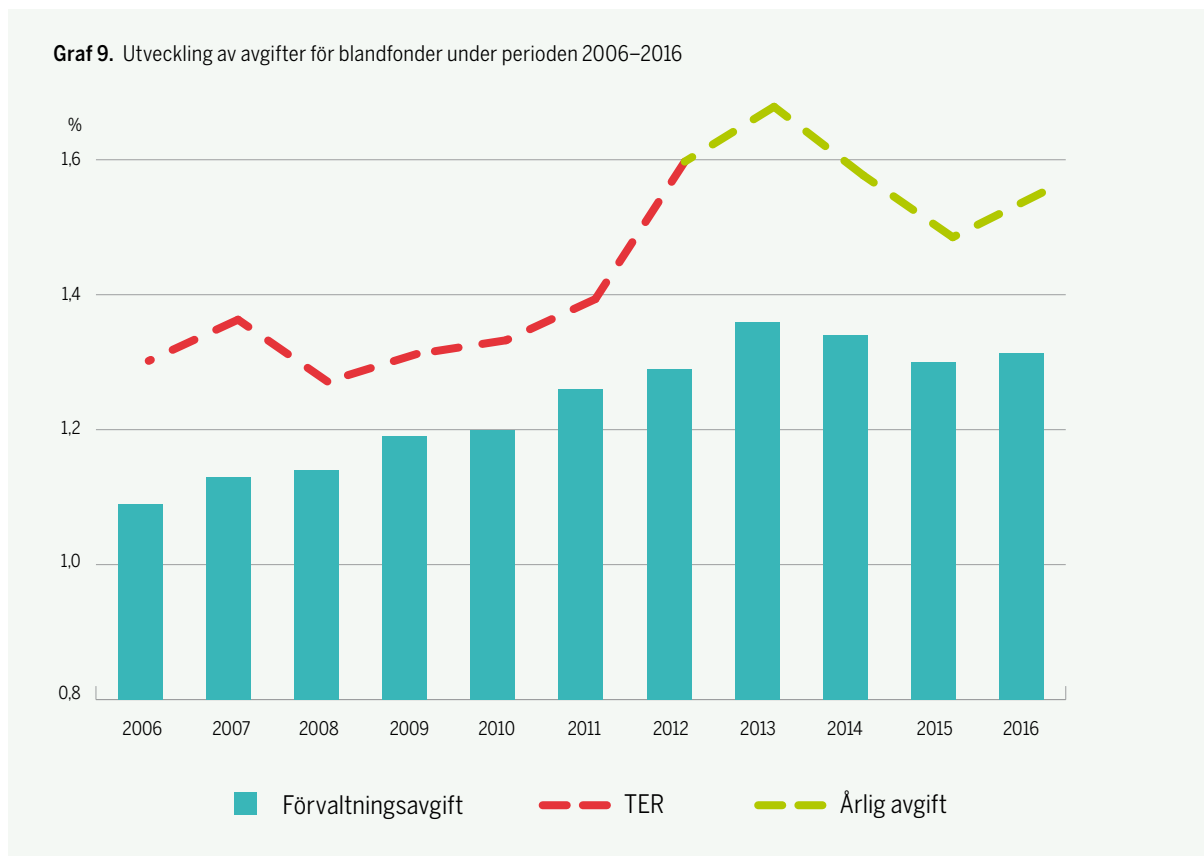
Under året startades 147 nya räntefonder (26 procent) och 62 lades ned (11 procent). Fonder som startades år 2016 var i genomsnitt något billigare än nedlagda fonder, 0,97 jämfört med 1,01 procent (graf 8).

Graf 8. Utveckling Förvaltningsavgift nya och nedlagda räntefonder (%) under perioden 2006–2016

BLANDFONDER

För blandfonder bröts 2016 den tvååriga trenden med minskande avgifter och de genomsnittliga förvaltningsavgifterna ökade under 2016 från 1,47 procent till 1,54 procent och har ökat avsevärt sedan 2006. De billigaste blandfonderna kostar noll procent och de dyraste 3 procent.

Tabell 5 visar att de så kallade fond-i-fonderna har kommit ner i avgiftsnivå till i linje med övriga blandfonder. Årlig avgift uppgick under 2016 till 1,54 procent vilket är 0,22 procent enheter högre än genomsnittliga Förvaltningsavgiften.

Tabell 5. Genomsnittliga avgifter blandfonder (%) per 31 december respektive år samt Årlig avgift och antal fonder 2016

FOND-I-FOND	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	1,35	1,22	1,23	1,31	1,30	1,28	1,37	1,46	1,46	1,30	1,35		116
Årlig avgift, %							1,75	1,83	1,81	1,55	1,58	+0,23	
ÖVRIGA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	1,05	1,11	1,12	1,15	1,16	1,26	1,27	1,35	1,30	1,31	1,30		258
Årlig avgift, %							1,53	1,54	1,46	1,43	1,51	+0,22	
TOTALT BLANDFONDER	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
Förvaltningsavgift, %	1,09	1,13	1,14	1,19	1,20	1,26	1,29	1,36	1,34	1,30	1,31		374
Årlig avgift, %							1,58	1,66	1,56	1,47	1,54	+0,22	

Sverigeregistrerade Blandfonder – Kapitalviktade Förvaltningsavgifter

Genom måttet Kapitalviktade Förvaltningsavgifter visar det sig att spararna har valt billigare blandfonder än genomsnittsavgiften. Detta sett till att de kapitalviktade förvaltningsavgifterna (tabell 6) på Sverigeregistrerade blandfonder är lägre än de oviktade avgifterna för såväl fond-i-fonder som övriga blandfonder.

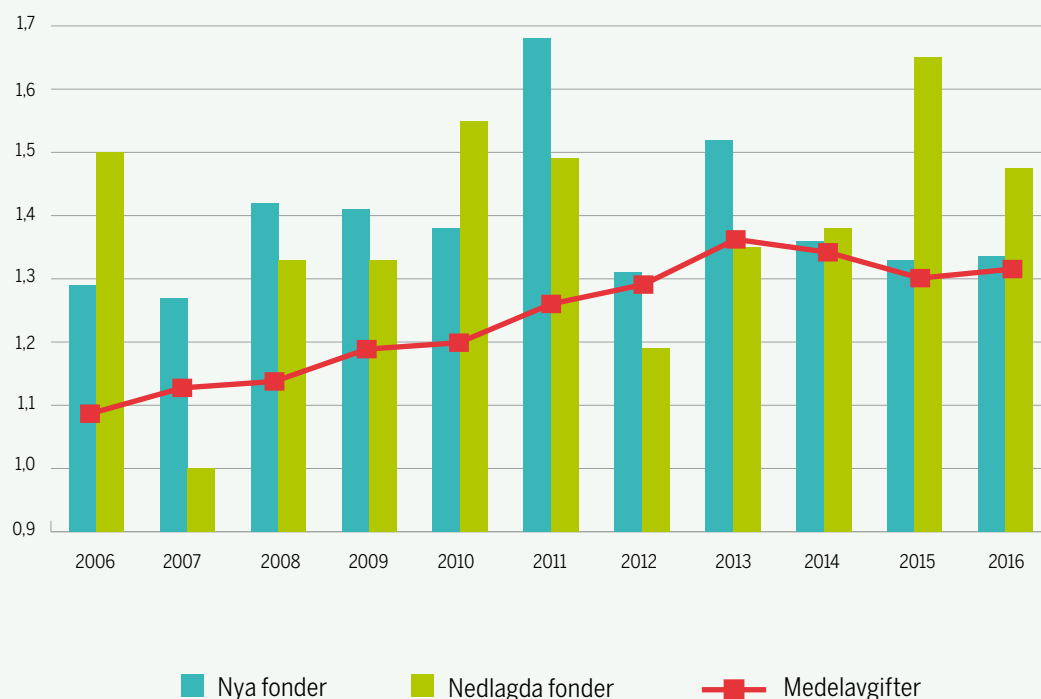
I genomsnitt har en Sverigeregistrerad blandfond en förvaltningsavgift på 1,30 procent, men om man kapitalviktat fonderna visar det sig att svenskarna har placerat sina pengar i fonder som i genomsnitt har avgiften 0,97 procent.

Tabell 6. Genomsnittliga och kapitalviktade Förvaltningsavgifter (%) blandfonder 31 december 2016

	Genomsnittliga förvaltningsavgifter 2016	Sverigeregistrerade blandfonder	
		Genomsnittlig Förvaltningsavgift	Kapitalviktad Förvaltningsavgift
Fond-i-fond	1,30	1,36	1,26
Övriga	1,31	1,12	0,79
Blandfonder totalt	1,30	1,22	0,97

Under året startade 76 nya blandfonder (22 procent) och 48 lades ned (14 procent). Fonder som lades ner år 2016 hade i snitt högre avgifter än nystartade fonder, 1,48 procent jämfört med 1,34 procent (graf 10).

Graf 10. Utveckling Förvaltningsavgift nya och nedlagda blandfonder (%) under perioden 2006–2016

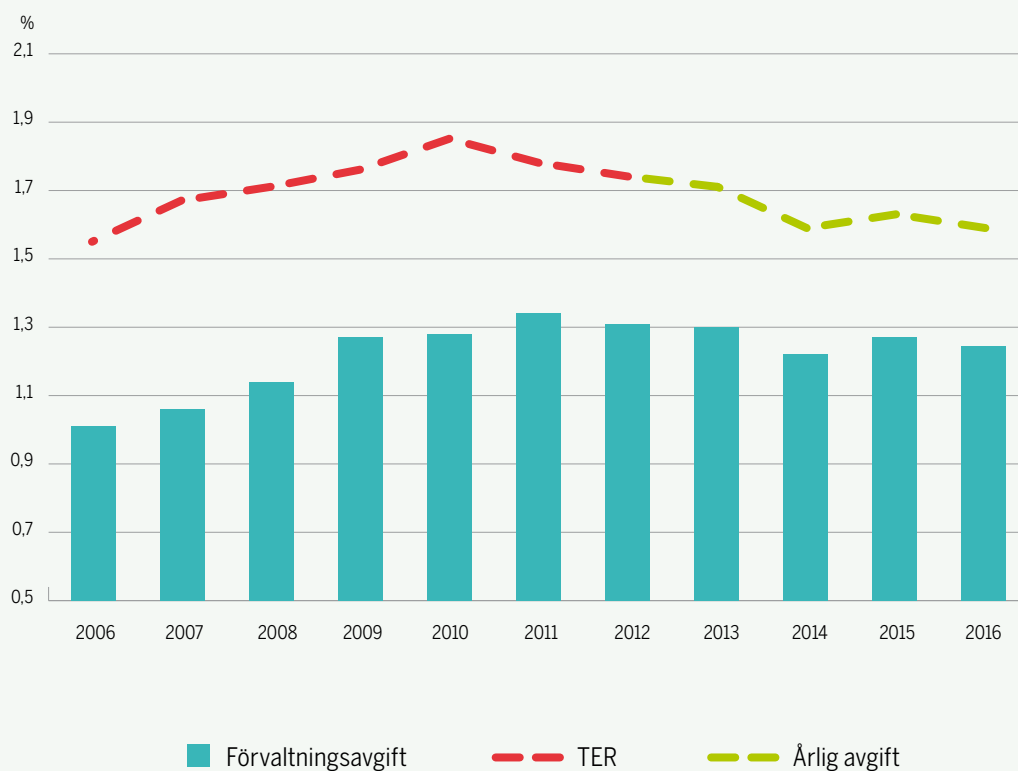

ALTERNATIVA INVESTERINGAR

Totalt omfattas 291 fonder i denna kategori. Alternativa investeringar omfattar bland annat fonder såsom hedgefonder, trygghets/garantifonder, råvarufonder och konvertibelfonder. Inom kategorin alternativa investeringar vände den genomsnittliga förvaltningsavgiftsnivån ned något till 1,24 procent år 2016. Årlig avgift uppgick under 2016 till 1,58 procent vilket är 0,34 procentenheter högre än Förvaltningsavgiften. Avgifterna sjunker sedan 2011.

Förvaltningsavgifterna inom kategorin varierar kraftigt, de billigaste fonderna kostar noll procent och de dyraste 3,00 procent. Utöver fast förvaltningsavgift använder sig hedgefonder av prestationsbaserade avgifter, som 2014 uppgick till i genomsnitt 11 procent av uppnådd överavkastning i förhållande till sitt jämförelseindex. Prestationsbaserade avgifter omfattas inte av rapporten.

Graf 11. Utveckling av avgifter för alternativa investeringar under perioden 2006–2016

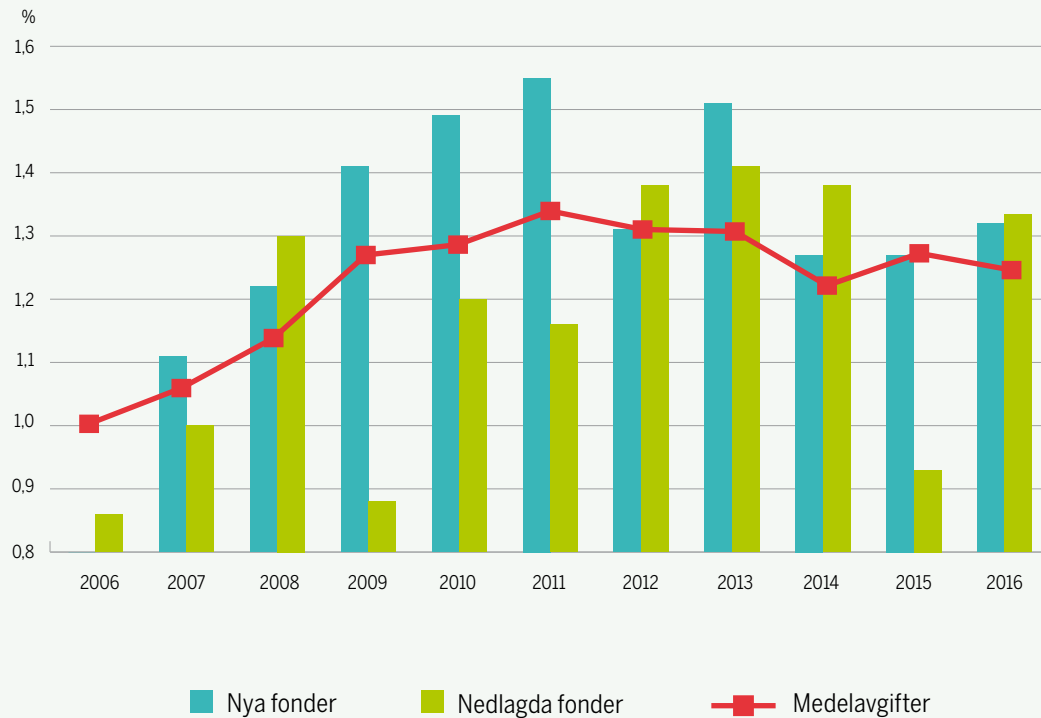

Tabell 7. Genomsnittliga avgifter alternativa investeringar (%) per 31 december respektive år samt Årlig avgift och antal fonder 2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Differens mot Förvaltningsavgift	Antal fonder 2016
HEDGEFONDER													
Förvaltningsavgift, %	1,01	1,04	1,11	1,25	1,27	1,27	1,24	1,26	1,21	1,26	1,23		238
Årlig avgift, %							1,70	1,65	1,58	1,63	1,59	+0,36	
TRYGGHETS-/ GARANTIFONDER													
Förvaltningsavgift, %	0,72	1,15	1,18	1,32	1,36	1,70	1,66	1,56	1,61	1,41	1,46		20
Årlig avgift, %							1,99	2,14	1,89	1,78	1,66	+0,20	
RÅVARUFONDER													
Förvaltningsavgift, %	-	-	1,42	1,42	1,40	1,48	1,41	1,41	0,95	1,12	1,12		10
Årlig avgift, %							1,71	1,72	1,15	1,18	1,23	+0,11	
KONVERTIBLER													
Förvaltningsavgift, %	1,09	1,09	1,40	1,41	1,41	1,39	1,41	1,38	1,25	1,28	1,26		23
Årlig avgift, %							1,62	1,58	1,65	1,57	1,57	+0,31	
ALTERNATIVA INVESTERINGAR													
Förvaltningsavgift, %	1,01	1,06	1,14	1,27	1,28	1,34	1,31	1,30	1,22	1,27	1,24		291
Årlig avgift, %							1,73	1,70	1,58	1,62	1,58	+0,34	

Under 2016 startades 54 nya fonder och 25 lades ned. Fonder som startade år 2016 hade i genomsnitt lika höga förvaltningsavgifter som de nedlagda fonderna i kategorin, 1,33 procent jämfört med 1,33 procent (graf 12). Både nya och nedlagda fonder är dyrare än genomsnittet i kategorin.

Graf 12. Utveckling Förvaltningsavgift nya och nedlagda alternativa investeringar (%) under perioden 2006–2016

➔ **Nya fonder inom alternativa investeringar har högre fondavgifter än befintliga.**

Undrar du över något?

 020-696 320 (vard 8-18)

 info@amf.se

 amf.se/fonder
